EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 20.10.2021
COM(2021) 638 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetulla direktiivillä 2012/19/EU komissiolle siirretyn delegoitujen säädösten antamisvallan käyttämisestä

KOMISSION KERTOMUS
EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE
sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetulla direktiivillä 2012/19/EU komissiolle siirretyn delegoitujen säädösten antamisvallan käyttämisestä

1. JOHDANTO

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta 4. heinäkuuta 2012 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2012/19/EU[1], jäljempänä 'direktiivi', vahvistetaan elektroniikkalaiteromun jätehuollon säännöt. Tarkoituksena on edistää kestäviä tuotanto- ja kulutustapoja ensisijaisesti ehkäisemällä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun syntymistä. Lisäksi pyritään edistämään tällaisen romun uudelleenkäyttöä, kierrätystä ja muita hyödyntämistapoja. Näin voidaan vähentää loppukäsiteltävän jätteen määrää, tehostaa resurssien käyttöä ja edistää arvokkaiden uusioraaka-aineiden käyttöä.

Direktiivillä siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä direktiivin 20 artiklan mukaisesti, jotta voidaan

- tehdä tarvittavat siirtymämukautukset niiden vaikeuksien huomioon ottamiseksi, joita jäsenvaltioilla on direktiivissä asetettujen sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräysasteiden noudattamisessa (7 artiklan 4 kohta),
- mahdollisesti muuttaa valikoivaa käsittelyä koskevaa liitettä VII sisällyttämällä siihen muita käsittelytekniikoita (8 artiklan 4 kohta),
- antaa perusteita sen arvioimiseksi, missä määrin EU:n ulkopuolella sovelletaan vastaavia olosuhteita sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyssä (10 artiklan 3 kohta), ja
- mukauttaa direktiivin liitteitä IV, VII, VIII ja IX tieteen ja tekniikan kehitykseen (19 artikla).

2. OIKEUSPERUSTA

Direktiivin 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissiolle on siirretty valta antaa delegoituja säädöksiä viideksi vuodeksi 13. elokuuta 2012 alkaen.

Komissio toimitti 18. huhtikuuta 2017 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen[2] direktiivillä komissiolle siirretyn delegoitujen säädösten antamisvallan käyttämisestä. Säädösvallan siirtoa on direktiivin 20 artiklan 2 kohdan kolmannen virkkeen mukaisesti jatkettu ilman eri toimenpiteitä toisella viisivuotiskaudella, joka päättyy 13. elokuuta 2022. Komissio toimittaa tämän kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle 20 artiklan 2 kohdan toisen virkkeen mukaisesti esitelläkseen toimiaan, jotka liittyvät delegoitujen säädösten antamisvallan käyttöön tällä kaudella.

Direktiivin 20 artiklan 2 kohdan mukaan säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

[1] *EUVL L 197, 24.7.2012, s. 38.*
[2] *COM/2017/0172 final*

3. SIIRRETYN SÄÄDÖSVALLAN KÄYTTÄMINEN

Tämän kertomuksen kattaman kauden aikana komissio ei käyttänyt sille direktiivillä siirrettyä säädösvaltaa jäljempänä selostettujen syiden vuoksi.

3.1. Siirtymämukautukset keräysasteiden noudattamisessa olevien vaikeuksien huomioon ottamiseksi (7 artiklan 4 kohta)

Komission edellisessä kertomuksessa komissiolle siirretyn säädösvallan käytöstä todettiin muun muassa, että Tšekki, Latvia, Puola, Romania, Slovenia ja Slovakia ovat hyödyntäneet direktiivin 7 artiklan 3 kohdassa säädettyä mahdollisuutta siirtää keräysasteiden saavuttaminen vuodesta 2019 haluamaansa myöhempään ajankohtaan, joka ei kuitenkaan saa olla myöhäisempi kuin 14. elokuuta 2021. Myös Bulgaria, Liettua ja Malta hyödynsivät tätä poikkeusta.

Edellisessä kertomuksessa todettiin myös, ettei ole ollut erityisiä olosuhteita, joilla olisi voitu perustella delegoidun säädöksen antaminen uusista siirtymämukautuksista.

Aiemman ilmoituksensa mukaisesti komissio antoi jäsenvaltioille tukea ja ohjausta, jotta ne voisivat voittaa mahdolliset vaikeutensa tavoitteiden saavuttamisen suhteen. Tätä varten se käynnisti kohdennetun aloitteen vaatimusten noudattamisen edistämiseksi. Aloite perustui vuosina 2016–2017 toteutettuun tutkimukseen[3]. Tavoitteena oli erityisesti saada yleiskuva sähkö- ja elektroniikkalaiteromun jätehuoltoa koskevista kansallisista käytännöistä ja arvioida direktiivin täytäntöönpanoa ja toimivuutta jäsenvaltioissa. Lisäksi yksilöitiin tavoitteiden saavuttamisen kannalta kriittisiä tekijöitä ja esteitä sekä hyviä käytäntöjä, jotta jäsenvaltioiden on helpompi oppia toisiltaan ja kehittää sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevia toimintapolitiikkoja ja käytäntöjä edelleen.

Vuoden 2019 keräystavoitteiden osalta on otettava huomioon, että direktiivin 16 artiklan 6 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on toimitettava tiedot kyseiseltä vuodelta 18 kuukauden kuluessa raportointivuoden päättymisestä eli kesäkuun 2021 loppuun mennessä. Tätä kertomusta laadittaessa komissio ei ole vielä saanut jäsenvaltioilta kaikkia virallisesti raportoituja tietoja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräysasteista vuonna 2019.

Komissio toteaa, ettei myöskään tämän kertomuksen kattamalla kaudella ole ollut erityisiä olosuhteita, joilla voitaisiin perustella delegoidun säädöksen antaminen siirtymämukautuksista tarkoituksena ottaa huomioon jäsenvaltioiden vaikeudet noudattaa direktiivissä vahvistettuja, erityisesti vuodesta 2019 sovellettavia, keräysasteita.

3.2. Liitteen VII muuttaminen (8 artiklan 4 kohta)

Liite VII koskee sähkö- ja elektroniikkalaiteromun materiaalin ja jätekomponenttien valikoivaa käsittelyä.

Direktiivin 8 artiklan 4 kohdalla siirretään komissiolle valta muuttaa liitettä VII sisällyttämällä siihen muita käsittelytekniikoita, joilla varmistetaan ainakin sama ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun taso.

Tämän kertomuksen kattaman kauden aikana komissio ei katsonut tarpeelliseksi toteuttaa toimia liitteen VII muuttamiseksi.

[3] *WEEE compliance promotion exercise:* https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/09c7215a-49c5-11e8-be1d-01aa75ed71a1/language-en

Komissio toteutti joulukuun 2018 ja marraskuun 2020 välisenä aikana kyseiseen liitteeseen liittyvän sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyn laatunormeja koskevan tutkimuksen[4], jonka yhteydessä sidosryhmiä kuultiin perusteellisesti. Tutkimuksessa ehdotettiin muun muassa muutosten tekemistä liitteessä VII olevaan luetteloon aineista, seoksista ja komponenteista, jotka on poistettava erilliskerätystä sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta, sähkö- ja elektroniikkalaiteromun vaarallisista komponenteista, materiaaleista tai aineista saadun uuden tieteellisen näytön[5] pohjalta ja ottaen huomioon nykyiset käsittelytekniikat. Tutkimus perustui direktiivin 8 artiklan 5 kohdan mukaiseen toimeksiantoon, minkä vuoksi se tehtiin laajemmassa yhteydessä, jossa tarkasteltiin sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyvaatimusten mahdollista jatkokehittämistä ja yhdenmukaistamista. Asiaan liittyviä taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä vaikutuksia sekä lisätoimia arvioidaan parhaillaan lähemmin.[6] Niihin kuuluu liitteen VII muuttaminen, josta ei kuitenkaan tällä hetkellä voida päättää erikseen.

3.3. Perusteet vastaavien olosuhteiden arvioimiseksi EU:n ulkopuolella tapahtuvaa käsittelyä varten (10 artiklan 3 kohta)

Direktiivin 10 artiklan 2 kohdan mukaan sähkö- ja elektroniikkalaiteromu, joka on viety EU:sta, otetaan huomioon 11 artiklassa säädettyjen velvoitteiden noudattamisen ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta ainoastaan, jos viejä voi jätteiden siirtoa koskevien asetusten (EY) N:o 1013/2006 ja (EY) N:o 1418/2007 mukaisesti osoittaa, että käsittely on tapahtunut direktiivin vaatimuksia vastaavalla tavalla. Direktiivin 10 artiklan 3 kohdassa edellytetään, että komissio antaa delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan yksityiskohtaiset säännökset 10 artiklan 2 kohdan täydentämiseksi, erityisesti perusteet EU:n ulkopuolella tapahtuvaa sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyä koskevien vastaavien olosuhteiden arvioimiseksi.

Edellisessä kertomuksessa esitetyn kehityksen jatkotoimena komissio päivitti sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyn laatunormeja koskevan tutkimuksen[7] yhteydessä aiempaa vuonna 2013 tehtyä tutkimusta. Tarkoituksena oli kartoittaa ja vertailla mahdollisia vaihtoehtoja vastaavien käsittelyolosuhteiden arvioimiseksi ja dokumentoimiseksi sekä antaa suosituksia parhaista mahdollisista toimintavaihtoehdoista. Tutkimuksen yhteydessä kuultiin sidosryhmiä. Lisäksi komissio tarkastelee parhaillaan uudelleen jätteidensiirtoasetusta[8]. Tässä yhteydessä punnitaan perusteita vastaavien olosuhteiden arvioimiseksi EU:n ulkopuolella tapahtuvaa jätteenkäsittelyä varten.

Muun muassa tämän meneillään olevan työn vuoksi komissio ei antanut direktiivin 10 artiklan 3 kohdan mukaista delegoitua säädöstä. Asiaan liittyvät toimet ovat kuitenkin edelleen prioriteetti ympäristöä, raaka-aineita ja kiertotaloutta koskevien EU:n

---

[4] *https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2004b067-726a-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-193365602*

[5] *Esimerkkejä tällaisesta tieteellisestä näytöstä ovat havainnot ja kehitys pysyvien orgaanisten yhdisteiden (POP-yhdisteet) sekä erityistä huolta aiheuttavien aineiden (SVHC) alalla kemikaalilainsäädännön puitteissa viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana.*

[6] *Tätä kertomusta laadittaessa komissio valmistelee tutkimusta, jossa arvioidaan sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyvaatimusten lisäyhdenmukaistamiseen tähtäävien toimenpiteiden todennäköisiä vaikutuksia ja toteutettavuutta. Tutkimus käynnistynee niihin aikoihin, kun tämä kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle.*

[7] *https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2004b067-726a-11eb-9ac9-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-193365602*

[8] *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1013/2006, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2006, jätteiden siirrosta (EUVL L 190, 12.7.2006, s. 1–98).*

toimintalinjojen puitteissa, ja niitä arvioidaan jatkossakin yhdessä ehdotusten kanssa osana jätteidensiirtoasetuksen tarkistamista.

3.4. Direktiivin liitteiden IV, VII, VIII ja IX mukauttaminen tieteen ja tekniikan kehitykseen (19 artikla)

Liite IV sisältää ei-tyhjentävän luettelon sähkö- ja elektroniikkalaitteiden luokkiin kuuluvista sähkö- ja elektroniikkalaitteista. Liite VII koskee sähkö- ja elektroniikkalaiteromun materiaalin ja jätekomponenttien valikoivaa käsittelyä. Liitteessä VIII täsmennetään sähkö- ja elektroniikkalaiteromun varastointi- ja käsittelypaikkoja koskevat tekniset vaatimukset ja liitteessä IX esitetään sähkö- ja elektroniikkalaitteiden merkitsemisessä käytetty tunnus.

Tämän kertomuksen kattaman kauden aikana komissio ei antanut delegoituja säädöksiä edellä mainittujen liitteiden mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen.

Mitä tulee edellä mainittuihin liitteisiin VII ja VIII, komission teettämässä sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyn laatunormeja koskevassa tutkimuksessa mainitaan ehdotettujen vaihtoehtojen yhteydessä erityisvaatimuksia, jotka voitaisiin sisällyttää näihin kahteen liitteeseen niiden mukauttamiseksi tieteen ja tekniikan kehitykseen. Kyse on käsittelyvaatimuksista erilaisille sähkö- ja elektroniikkalaiteromun tyypeille, joiden määrä on kasvanut viime vuosina mutta joita ei ole sisällytetty edellä mainittuihin liitteisiin, koska tämänkaltaista jätettä ei ole aiemmin syntynyt. Näitä ovat esimerkiksi aurinkosähköpaneelit, ilmastointilaitteet, litteät näytöt ja tyhjiöeristepaneeleilla varustetut jääkaapit sekä laiteromu, joka sisältää litiumioniakkuja.

Komissio arvioi parhaillaan näitä ja muita vaihtoehtoja lähemmin sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelyä koskevien normien mahdollisen jatkokehittämisen ja yhdenmukaistamisen yhteydessä osana edellä mainittua seuranta-arviointia.

4. PÄÄTELMÄT

Komissio ei ole kuluneiden viiden vuoden aikana käyttänyt sille direktiivillä 2012/19/EU siirrettyä delegoitujen säädösten antamisvaltaa tässä kertomuksessa käsitellyistä syistä. Se saattaa kuitenkin käyttää sitä jatkossa edellä mainituista syistä.

Komissio pyytää Euroopan parlamenttia ja neuvostoa ottamaan huomioon tämän kertomuksen.